

Ольга КНЕЙСЛЕР

доктор економічних наук, професор, Західноукраїнський національний університет,
Тернопіль, Україна, olgakne@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-9898-7031

Галина КУЛИНА

кандидат економічних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет,
Тернопіль, Україна, gkulyna@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-7035-315X

Ірина ФЕДОРОВИЧ

кандидат економічних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет,
Тернопіль, Україна, i.fedorovych@wunu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0001-8150-6553

ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОВОГО СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ТА СУЧАСНИХ СТРАХОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Вступ. Страхова індустрія в останні десятиліття зазнала чимало змін. Глобальні трансформації в суспільстві, стрімкий розвиток фінансових технологій, системні фінансові потрясіння та пандемія коронавірусу, ескалація воєнних конфліктів, що переросли у війну, обумовлюють переосмислення концептуальних основ здійснення страхової діяльності, модифікацію взаємовідносин учасників страхового ринку, апробування нових бізнес-моделей страхових компаній. Особливого значення набувають питання дослідження сучасних тенденцій та розроблення напрямів подальшої трансформації світового й локальних ринків страхування в контексті оптимізації бізнес-процесів страхових компаній в глобальному InsurTech середовищі.

Мета – проаналізувати реалії функціонування світового страхового ринку в умовах зміни парадигми його розвитку; ідентифікувати ключові виклики, виявити нові загрози й окреслити основні вектори трансформації страхового бізнес-середовища в новітньому InsurTech просторі.

Результати. З'ясовано визначальну роль страхового ринку в забезпеченні страхового захисту суб'єктів господарювання, фізичних осіб та міжнародних інституцій; виявлено макроекономічну невизначеність та геополітичні трансформації, які суттєво впливають на розвиток локальних і світового ринків страхування. Доведено, що страховий бізнес продемонстрував свою адаптивність до нових реалій функціонування, удосконалюючи операційні системи, застосовуючи інноваційні стратегії і цифрові маркетингові технології, реалізуючи нові фінансові рішення та налагоджуючи стратегічні партнерські відносини. Визначено нові вектори розвитку страхового ринку в глобальному страхово-

му просторі, які спрямовані на запровадження *InsurTech* та автоматизацію бізнес-процесів у діяльності страховиків; клієнтоорієнтований підхід у роботі із страховальниками; нові страхові продукти з урахуванням їх гіперперсоналізації та доступності.

Висновки. За результатами проведеного дослідження зроблено такі висновки: на ринку страхування простежуються нові тенденції його трансформації та новелізації в контексті реалізації інноваційних технологічних досягнень, утворення стратегічних альянсів страхових компаній та інших фінансових структур; відбуваються інтенсивні зрушення в страховому бізнесі в регіональному розрізі, зокрема в азіатських та інших країнах, що розвиваються; здійснюється перепрофілювання страхових компаній на клієнтоорієнтовану бізнес-модель, цифровий маркетинг, дистанційну роботу з клієнтами та просування нових страхових продуктів.

Ключові слова: страхування, страховий ринок, страхові премії, клієнтоорієнтована бізнес-модель, світовий ринок страхування, *InsurTech*, інноваційні технології у страхуванні.

Табл.: 2, рис.: 2, бібл.: 15.

Olga KNEYSLER

Dr. Sc. (Economics), Prof., West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,
olgakne@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-9898-7031

Halyna KULYNA

Ph. D. (Economics), Assoc. Prof., West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,
gkulyna@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-7035-315X

Iryna FEDOROVYCH

Ph. D. (Economics), Assoc. Prof., West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,
i.fedorovych@wunu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0001-8150-6553

TRANSFORMATION OF THE GLOBAL INSURANCE MARKET IN THE CONTEXT OF THE INTRODUCTION OF NEW BUSINESS MODELS AND MODERN INSURANCE TECHNOLOGIES

Introduction. *The insurance industry has undergone significant changes in the last decade. Global transformations in society, rapid development of financial technologies, systemic financial shocks and the coronavirus pandemic, escalation of military conflicts into war, necessitate a rethinking of the conceptual foundations of insurance activities, modification of relationships between participants in the insurance market, and the testing of new business models for insurance companies. In this context, the study of current trends and the development of directions for further transformation of the global and local insurance markets in the context of optimizing the business processes of insurance companies in the global InsurTech environment become particularly important.*

The purpose of the article is to analyze the realities of the functioning of the global insurance market in the conditions of changing the paradigm of its development; to identify key challenges, identify new threats, and outline the main vectors of transformation of the insurance business environment in the modern *InsurTech* space.

Results. *The decisive role of the insurance market in providing insurance protection to economic entities, individuals, and international institutions has been clarified; macroeconomic uncertainty and geopolitical transformations that significantly affect the development of local and global insurance markets have been identified. It has been proven that the insurance business has demonstrated its adaptability to new realities of functioning by improving operational systems, applying innovative strategies and digital marketing technologies, implementing new financial solutions, and establishing strategic partnerships. New vectors of development of the insurance market in the global insurance space have been identified, aimed at introducing InsurTech and automating business processes in the activities of insurers; a customer-oriented approach in working with policyholders; and the development of new insurance products taking into account their hyper-personalization and accessibility.*

Conclusions. *The following conclusions have been drawn based on the results of the study: new trends in the transformation and modernization of the insurance market are observed in the context of the implementation of innovative technological achievements, the formation of strategic alliances between insurance companies and other financial structures; intensive shifts in the insurance business are taking place in a regional context, particularly in Asian and other developing countries; insurance companies are being reprofiled towards a customer-oriented business model, digital marketing, remote customer service, and the promotion of new insurance products.*

Keywords: *insurance, insurance market, insurance premiums, customer-oriented business model, global insurance market, InsurTech, innovative technologies in insurance.*

JEL Classification: G15, G22, O31, O57.

Постановка проблеми. У сучасних умовах макроекономічної невизначеності, геополітичних трансформацій у світовому просторі, особливого значення цифрових технологій та автоматизації бізнес-процесів актуалізується питання забезпечення стійкості суб'єктів господарювання та учасників ринкових відносин. Визначальну роль відведено побудові адекватної системи страхування з розвинутою інфраструктурою страхового ринку, потужними та достатньо капіталізованими страховими організаціями, якісними страховими продуктами та належним професійним обслуговуванням.

Посилення конкуренції на світовому страховому ринку вимагає від українських страховиків створення належних умов для забезпечення конкурентних переваг шляхом утворення страхових альянсів, модифікації страхових продуктів, технологічного оновлення бізнес-процесів. Це су-

проводжується значними втратами, адже в умовах новітніх викликів та загроз ринки страхування окремих країн демонструють нестабільні тенденції розвитку страхового бізнесу. Відтак, актуальності набуває дослідження трансформаційних процесів на світовому страховому ринку в контексті запровадження новітніх технологічних досягнень і побудови нових бізнес-моделей страхових компаній.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці функціонування й окреслення векторів розвитку ринку страхування на українському та світовому рівнях, а також специфіці діяльності на них страхових компаній присвячені праці таких науковців і практиків, як: І. Гузела [1], Н. Спасів [1], Я. Фаріон [2], А. Ваноллі [3], Ф. Айзпун Казанова [3], Р. Лехнер [3], Л. Сін [3], Л. Ланчі [3], С. Еванс [4], М. Канаан [5], Дж. Коласо [5], К. Хірш [5] С. Байерлі [6], А. Глушко [7],

В. Скриль [7] та ін. Віддаючи належне існуючим напрацюванням та не применшуючи їх вагомості, варто більш детально зупинитися на оцінці реалій функціонування ринку страхування у світі за умов зміни парадигми його розвитку, виявленні проблемних аспектів та окресленні перспектив поступу, враховуючи посилений розвиток InsurTech та зміни в бізнес-процесах.

Метою дослідження є аналіз реалій функціонування світового страхового ринку в умовах зміни парадигми його розвитку; ідентифікація ключових викликів, виявлення нових загроз й окреслення основних векторів трансформації страхового бізнес-середовища в новітньому InsurTech просторі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Визначальними тенденціями та процесами, які відбуваються в світовій економіці, є прогресуюча глобалізація, посилення технологічних інновацій та ролі держави в економічних процесах, ескалація новітніх викликів і загроз подальшому безпечовому функціонуванню світової спільноти. За таких умов актуалізується роль страхового сектору, який передбачає більш виважений та ефективний підхід до управління зростаючими ризиками функціонування окремих економічних систем та учасників ринкових процесів через формування захисту інтересів клієнтів страхових компаній. Загалом ефективно функціонуючий ринок страхування: “по-перше, створює страхове середовище, здатне забезпечити страховий захист не лише суб’єктам господарювання і фізичним особам, а й міжнародним утворенням, які визначають основи розвитку всієї спільноти; по-друге, акумулює значні фонди неактивного капіталу й перетворює його у потужне джерело інвестиційних ресурсів, які активізують реальний сектор і стимулюють соціально-економічне зростання. Окрім того, за належної організації страхового бізнесу є можливість знизити наслідки різного роду

природних і техногенних катастроф, нівелювати ризики виробничо-техногенного характеру й фінансових зловживань” [2, с. 50].

На сьогодні ринок страхування у світі значною мірою залежить від таких макроекономічних показників і геополітичних процесів, як інфляція, валютна політика, регуляторний вплив, рецесія, очікування клієнтів, конкуренція, зміна клімату та геополітичні потрясіння. Все це супроводжується переосмисленням культури діяльності страхових компаній, перебудовою їх бізнес-моделей й операційних систем задля адаптації до нових умов функціонування. Крім того, змінюється мета та призначення страхування в суспільстві. Так, фахівці Центру надання фінансових послуг Deloitte К. Хірш, Дж. Коласо та М. Канаан зазначають, що нині перед страховиками постало важливе завдання, попри протистояння викликам і загрозам власного функціонування, запобігати або зменшувати ризики, перш ніж вони мали б місце, для своїх власних клієнтів, а не просто виплачувати страхові відшкодування за фактом їх настання [5]. Водночас вони окреслили напрями подальшого розвитку страхових компаній задля кращого обслуговування промисловості, суспільства та планети за рівнем їх пріоритетності, а саме [5]:

- 1) зміцнення довіри та впевненості споживачів страхових продуктів через намагання бути більш прозорими, відповідальними та брати участь у розв’язанні суспільних й екологічних проблем;
- 2) забезпечення доступу і залучення тих сегментів, які ще недостатньо представлені у страхуванні або не охоплені страховим захистом;
- 3) підвищення якості страхової пропозиції шляхом включення стандартних страхових полісів з передачі ризику в більш комплексні і широкі програми зі зниження ризиків;

- 4) зміцнення репутації бренду шляхом інформування споживачів і суспільства про те, що підтримка надається увесь рік, а не лише в точках продажу страхових полісів, продовження їх терміну дії або у разі звернення з претензією про відшкодування збитків;
- 5) покращення кінцевого фінансового результату діяльності за рахунок зменшення частоти та рівня важкості наслідків страхових випадків і, таким чином, нижчих показників прибутку.

Резюмуючи зазначене, наголосимо, що загалом світовий і локальні ринки страхування почали демонструвати доволі значний рівень гнучкості та стійкості в протистоянні системним макроекономічним загрозам і геополітичним потрясінням. Значне місце займають вдосконалення операційних систем і застосування інноваційних стратегій та технологій (персоналізована й цифрова реклама, ретаргентинг тощо). Як результат, страхові компанії зуміли збільшити обсяги

зібраних страхових премій у світі в 2021 р. на 3,4%, особливо зі страхування життя (реальні темпи зростання страхових премій в означеному секторі світового страхового ринку в 2021 р. становили 4,4%, а у 2020 р. цей показник становив -4,1%) (рис. 1).

Така тенденція є очевидною, адже зумовлена пандемією та розумінням необхідності забезпечення страхового захисту власного життя чи життя рідних і близьких. Нижчим було нарощення обсягу страхових премій у сфері ризикового страхування – 2,7% у 2021 р., а у 2020 р. цей показник становив 3,3%. У 2022 р. темпи зростання страхових премій у світі знизилися до 1,1% загалом на ринку страхування, при цьому, до 3,1% у секторі страхування життя за рахунок зростаючої інфляції, геополітичної турбулентності та природних катастроф. На думку експертів Swiss Re Institute, у 2023 р. передбачається сповільнене, але зростання обсягів світових страхових премій до 1,1%, а у 2024 р. – до 1,7% [3], у 2025 році – до 2,2%, що є вищим, ніж середній

Рис. 1. Реальні темпи зростання страхових премій у світі, %*

* Побудовано на основі [14].

показник за останні 5 років (2018–2022 рр. – 1,6%) [13].

Найбільш ємними на світовому ринку страхування у 2022 р. є ринки страхування США (43,7%), Китаю (10,3%), Великої Британії (5,4%) та Японії (5%) (табл. 1).

Так, привабливими для страхового бізнесу в 2022 р. були Бразилія, де темпи зростання обсягів страхових премій становили 20,7%, США – 8,6% та Індія – 6,5%. Доцільно зазначити, що ринки страхування, які розвиваються, є ключовими для глобаль-

них темпів зростання страхових премій. Так, середній показник темпів зростання страхових премій у Китаї на 2024–2025 рр. прогнозується в розмірі 5,7%, у Північній Америці – 0,5%, в Європі, Близькому Сході та Африці – 1,5%, в країнах Азії-Океанії – 2,2%, в країнах, що розвиваються (за винятком Китаю), – 4,1% [13]. Така тенденція зумовлена економічним зростанням в країнах Азії та зміною геополітичного порядку в світі, що пояснюється більш інтенсивними зрушеннями в азіатських та інших державах, що роз-

Таблиця 1

Динаміка обсягу страхових премій та темпи їх зростання у 2021–2022 рр. (у розрізі країн/ринків страхування)*

Рейтинг	Країна/ринок страхування	Обсяги зібраних страхових премій, млрд дол. США		Темпи зростання обсягів страхових премій, %	Частка у світовому ринку страхування	
		у 2021 р.	у 2022 р.		у 2021 р.	у 2022 р.
1	США	2725	2960	8,6	40,3	43,7
2	Китай	696	698	0,2	10,3	10,3
3	Велика Британія	374	363	-2,8	5,5	5,4
4	Японія	398	338	-15,1	5,9	5,0
5	Франція	293	261	-10,7	4,3	3,9
6	Німеччина	272	242	-11,3	4,0	3,6
7	Південна Корея	193	183	-5,3	2,9	2,7
8	Канада	166	171	2,8	2,5	2,5
9	Італія	192	160	-16,5	2,8	2,4
10	Індія	123	131	6,5	1,8	1,9
11	Тайвань	113	86	-23,8	1,7	1,3
12	Нідерланди	92	84	-9,2	1,4	1,2
13	Бразилія	63	76	20,7	0,9	1,1
14	Австралія	72	72	-0,7	1,1	1,1
15	Гонконг	73	69	-5,6	1,1	1,0
16	Іспанія	73	68	-6,7	1,1	1,0
17	Швейцарія	58	56	-3,2	0,9	0,8
18	Швеція	59	54	-8,5	0,9	0,8
19	Сінгапур	45	47	3,9	0,7	0,7
20	Південна Африка	50	46	-7,9	0,7	0,7
ТОП-20 ринків		6131	6165	-0,5	90,7	91,0
Загалом по світу		6765	6782	0,3	-	-

* Складено на основі [3].

виваються. Саме в цих країнах формується новий середній клас, чисельність якого до 2030 р. за окремими підрахунками зросте до 1,2 млрд осіб і становитиме майже 14% загального населення світу.

Також доцільно зауважити, що на ТОП-20 ринків страхування в 2021 р. припадало 90,7% обсягу зібраних страхових премій, а в 2022 р. цей показник збільшився до 91%.

За ключовими видами страхування іншого, ніж страхування життя, найбільш реальне зростання страхових премій за 2018–2022 рр. відбулося за рахунок страхування відповідальності, майнового та медичного страхування (6,5, 4,4 та 3% відповідно) (рис. 2).

Найменше зростання обсягів страхових премій простежується з автострахування (лише на 0,4%). У 2023 р. очікується збільшення обсягів зібраних страхових премій з майнового страхування (до 6,3%), автострахування (до 3,9%), страхування майна та нещасних випадків (до 3,4%). Водночас з медичного страхування та страхування

відповідальності темпи їх нарощення набудуть від’ємного значення (-0,6%). На 2024–2025 рр. прогнозується позитивна динаміка обсягів зібраних страхових премій за всіма ключовими видами страхування іншого, ніж страхування життя.

Характерною рисою ринку ризикового страхування (іншого, ніж страхування життя) у світі є зростання не лише обсягу зібраних страхових премій, а також і страхових виплат через посилення частоти та розміру збитків від природних катастроф і стихійних лих. Так, за оцінками фахівців Swiss Re: “2023 р. стане четвертим поспіль роком, коли застраховані збитки від катастрофи перевищать 100 млрд дол. США і шостим роком з 2017 р., коли вони досягнуть цього з урахуванням інфляції, тоді як довгостроковий темп зростання глобального тягаря збитків від природних катастроф становитиме 5–7% з поправкою на інфляцію з 1992 р” [4].

Відповідні тенденції на світовому та локальних ринках страхування зумовлюють

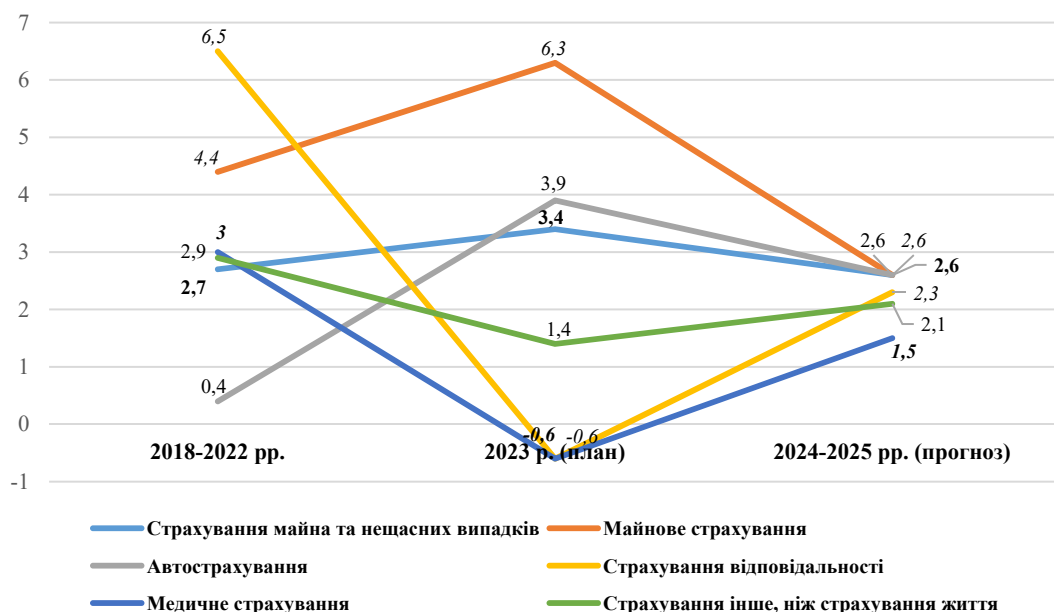

Рис. 2. Реальне зростання страхових премій за ключовими видами страхування в світі*

* Побудовано на основі [4].

необхідність пошуку страховими компаніями та їх менеджерами можливостей для збереження конкурентних переваг та зміцнення своїх позицій в окремих ринкових сегментах з урахуванням визначальних чинників й засад успішного розвитку страхового бізнесу.

Однією із означених передумов подальшого розвитку ринку страхування в світі є зростання серед населення усвідомлення особистого ризику та необхідності його нейтралізації через програми страхування життя, здоров'я та пенсій, особливо після пандемії COVID-19 та на фоні невідомої доступності соціальних виплат і послуг. Страховики переосмислюють свою визначальну роль у запобіганні ризикам та зменшенні наслідків від їх настання.

Водночас важливу роль в активізації страхування життя на локальних і глобальному світовому ринках відіграватиме зниження інфляційних очікувань та їх впливу на споживчі витрати, збільшення у коротко-терміновій перспективі величини номінальних ставок при одночасному збереженні низьких значень реальних. Це зумовлено бажанням центральних банків зупинити інфляцію, що дасть змогу страховикам зі страхування життя використати можливості для просування своїх продуктів, які будуть привабливішими в такій ситуації. Основні очікування щодо зростання попиту на продукти особистого захисту пов'язані з молодими споживачами, які обізнані в цифрових технологіях і усвідомлюють переваги продуктів строкового страхування життя. При цьому залучення нових клієнтів відбуватиметься завдяки використанню індивідуальних повідомлень через певні канали в потрібний момент часу й у правильний технічний спосіб. Так, на думку керівника відділу розвитку та інновацій глобальної цифрової платформи страхування NTT DATA (GIDP) у галузі життя та ануїтетів М. Консепсьон-Грей: "найважливішим імпе-

ративом для страховиків є налагодження партнерських відносин, які сприяють залученню клієнтів, перетворюють дані на проактивну інформацію та роблять взаємодію з клієнтами повсякчасною. Це прагнення до спрощення відображає суть взаємодії страховика і клієнта" [12].

Завдяки посиленню конкуренції та інтенсивному впровадженню передових цифрових технологій у страховий бізнес страхові компанії намагаються створювати більш цікаву та цілеспрямовану рекламу власних продуктів, щоб привертати увагу клієнтів. Основними драйверами виступають соціальні медіа, чат-боти та створення нових альянсів, проникнення або збільшення присутності на ринках, що розвиваються. Так, прогнозується, що глобальний ринок страхової реклами до 2030 р. сягне 22,6 млрд дол. США, зростаючи при середньорічному збільшенні ринку на 10,2% у прогнозованому періоді [11]. Сегмент електронної пошти у 2022 р. отримав на ринку 2468,5 млн дол. США. Тому нині страхові компанії все більше коштів вкладають у цифрові рекламу та маркетинг, щоб забезпечити помітні позиції на цих платформах і ефективно просувати власні продукти.

Зауважимо, що у 2022 р. сегмент страхування життя домінував на ринку страхової реклами з максимальною часткою доходу. Це пов'язано з тим, що страхування життя є важливою компонентою довгострокового фінансового планування й особистої фінансової безпеки. За наслідками пандемії означений сегмент страхового ринку поступово переходить на інтернет-рекламу та застосування цифрового маркетингу. Страхові компанії активно використовують веб-сайти, мережеві сайти, рекламу електронною поштою та просування й оптимізацію сайтів (SEO), щоб охопити більшу аудиторію. Цьому сприяє також дотримання нормативних вимог і акцент на встанов-

ленні довіри між страховиком і клієнтом та впізнаваності бренду страховика.

Ще одним важливим рішенням у контексті зміцнення ринкових позицій для страхових організацій стало подальше утворення стратегічних альянсів і розвиток партнерських відносин з іншими страховими і не тільки компаніями. Так, у липні 2022 р. американська страхова компанія Chubb Limited придбала іншу американську страхову компанію Signa, завдяки чому Chubb Limited зможе розширити свої позиції в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, а продукти і послуги Signa будуть включені в продуктовий портфель Chubb; у жовтні 2022 р. німецька корпорація Allianz Group придбала страховий бізнес Jubilee Holdings Limited у Східній Африці (Кенія), що спеціалізується на наданні широкого спектра страхових і фінансових послуг у регіоні; у липні 2023 р. швейцарська страхова компанія Zurich Insurance Group Ltd. стала партнером компанії Qover, завдяки чому вона зможе прискорити власний інноваційний розвиток в рамках застосування сучасних способів розповсюдження нових страхових продуктів і послуг своїм клієнтам [11].

Клієнтоорієнтована бізнес-модель страхових компаній, своєю чергою, вимагає покращення співпраці між їх співробітниками, а також розширення доступу до клієнтів. Більше того, на сьогодні за даними дослідження фахівців Deloitte, в очікуванні працівників страхових компаній відбулися суттєві зміни і принцип “добре мати” модифікував у “нам потрібно все”, що охоплює:

- 1) “дотримання роботодавцями принципів різноманітності, рівності та інклюзивності;
- 2) гнучкі форми зайнятості та роботи (місце, час, роль);
- 3) комплексний пакет фінансового забезпечення;
- 4) можливість кар’єрного росту із чіткими способами збагачення”[15].

Відтак, перед менеджментом страховика стоїть завдання переосмислення традиційної моделі підбору та працевлаштування працівників, перегляду умов роботи та її оплати задля збереження висококваліфікованих фахівців, або ж заповнення вакантних місць такими, зосередження на формуванні більш інклюзивної організаційної культури компанії.

Визначальною передумовою успішного розвитку страхових компаній та ринків страхування у сучасних умовах є інтенсивне застосування InsurTech. Водночас важливості набуває їх апробування не лише для прийняття точкових рішень у сфері андеррайтингу, вирішення страхових претензій чи продажів страхових продуктів, а в межах інтеграції своїх систем і даних для досягнення дедалі більшої орієнтованості на клієнта, мікрводосконалень із використанням хмарних технологій і сервісів, специфічних для страхового бізнесу. Важливі кроки в цьому контексті вже зроблені. Як стверджують В. Скриль та А. Глушко, за 2016–2022 рр. динаміка укладених угод європейськими інвесторами у сфері InsurTech була висхідною: у 2016 р. їх обсяг становив 1,2 млрд дол. США, у 2017 р. – 1,9 млрд дол. США, у 2018 р. – 3,66 млрд дол. США, у 2019 р. – 4,67 млрд дол. США, у 2020 р. – 4,018 млрд дол. США, у 2021 р. – 8,1 млрд дол. США та у 2022 р. – 10,42 млрд дол. США [7, с. 146]. Відтак, за аналізований період зростання вкладень у страхові технології збільшилось майже у 9 разів – із 1,2 до 10,42 млрд дол. США. Очікується, що за 10 років (2022–2032 рр.) абсолютне зростання світового ринку страхових технологій збільшиться до 148,8 млрд дол. США. У розрізі країн розподіл угод, які було укладено інвесторами з Європи у сфері InsurTech, мав наступний вигляд (табл. 2).

Таблиця 2

Окремі характеристики укладених європейськими інвесторами угод у сфері InsurTech за 2016–2022 рр.
(у розрізі країн) [13, с. 147]

Континент	Країна	Топ-10 / рейтинг за загальною вартістю угод	Кількість угод	% від загальної кількості угод	Кількість угод із оголошеною вартістю	Оголошена вартість угод, млн дол. США	% від загальної оголошеної вартості укладених угод	Середня оголошена вартість угоди, млн дол. США
Європа	Велика Британія	2	199	17,3	148	3321,1	14,89	22,4
	Франція	4	80	6,9	64	1438,7	6,45	22,5
	Німеччина	3	78	6,8	48	1681,1	7,54	35,0
	Швеція	10	37	3,2	31	258,5	1,16	8,3
	Іспанія	–	30	2,6	26	163,8	0,73	6,3
	Швейцарія	–	25	2,2	9	35,3	0,16	3,9
	Інші країни	–	108	9,4	76	481,2	2,16	6,3
	США	1	334	29,0	271	10708,0	48,0	39,5
	Канада	–	16	1,4	13	51,4	0,23	4,0
	Мексика	–	8	0,7	5	16,9	0,08	3,4
Азія	Індія	5	52	4,5	41	1389,3	6,23	33,9
	Сінгапур	7	30	2,6	23	642,1	2,88	27,9
	Ізраїль	9	30	2,6	22	296,3	1,33	13,5
	Китай	6	18	1,6	12	817,0	3,67	68,1
	ОАЕ	–	14	1,2	12	69,0	0,31	5,8
	Інші країни	–	31	2,7	22	467,7	2,1	21,3
	ПАР	–	20	1,7	17	46,5	0,21	2,7
	Австралія	8	17	1,5	16	315,7	1,42	19,7
	Кенія	–	6	0,5	5	12,8	0,06	2,6
	Чилі	–	5	0,4	5	91,5	0,41	18,3
Решту країн світу	Нігерія	–	4	0,3	2	0,5	0,002	0,2
	Інші країни	–	10	0,9	5	2,7	0,012	0,5
	Загалом	–	1152	100%	873	22307,0	100%	25,55

На основі даних табл. 2 можна зробити висновки, що США займають лідируючі позиції за кількістю та оголошеною вартістю укладених угод у сфері страхових технологій та інновацій. Зокрема, за 2016–2022 рр. на них припало 29% усіх зареєстрованих угод загальною оголошеною вартістю 10,7 млрд дол. США. Це пояснюється тим, що саме в цій країні було реалізовано низку успішних стартап-проектів у сфері InsurTech. До трійки лідерів щодо кількості угод і вкладених ресурсів у InsurTech належали також Велика Британія (17,3% усіх угод на суму 3,32 млрд дол. США) і Німеччина (6,8% усіх угод загальною оголошеною вартістю 1,68 млрд дол. США). Більшість угод (понад 60%) стосувалися розробки страхових технологій у сегменті ризикового страхування (страхування майна і відповідальності). Основною метою InsurTech є покращення процесу обслуговування клієнтів страхових компаній шляхом створення додаткових переваг в напрямі просування страхових продуктів, управління ризиками, фінансового консультування тощо.

Негативні тенденції щодо суттєвого скорочення фінансування стартапів у глобальному InsurTech просторі простежувалися в II кварталі 2023 р. Так, обсяг нового фінансування, за даними звіту Gallagher Re, становив 916,7 млн дол. США, а це на 34% менше, ніж в I кварталі 2023 р., що становило 1,39 млрд дол. США [10, с. 9]. Відповідно, вперше за останні три роки квартальний розмір фінансування стартапів у сфері страхування був нижчим, ніж один млрд дол. США. Це зумовлено зміною інвестиційної стратегії розвитку страхових ринків у світі. Як зазначає Ендрю Джонстон: “InsurTech нині перебуває на вторинній фазі, яка зосереджена на вигідних результатах, а не на цифровій узурпації чи швидких готівкових коштах” [6]. Він акцентує увагу на переході від орієнтації на сучасних технологіях до розроблення

стратегії, спрямованої на одержання результату від запровадження страховиками інноваційних технологічних досягнень.

Запроваджуючи сучасні технології у страхову діяльність, страхові компанії забезпечують оптимізацію операційних процесів. Так, застосування штучного інтелекту дасть їм змогу здійснювати автоматизацію претензій, цифровий маркетинг і залучення нових клієнтів.

Відтак, трансформаційні процеси на світовому страховому ринку пов'язані з експоненціальним зростанням технологій генеративного штучного інтелекту, що створює нові можливості для страховиків у контексті оптимізації їхніх бізнес-моделей в глобальному InsurTech середовищі. За переконаннями фахівців InsurTech сектору, “розмір ринку генеративного штучного інтелекту в страхуванні до 2032 р. зросте з 346,3 млн дол. США до 5,54 млрд дол. та зростатиме на 32,9% протягом наступного десятиліття” [8, с. 9].

Таким чином, новітні технології створюють нові можливості для учасників страхового ринку, сприяючи підвищенню ефективності ризик-менеджменту, цінової політики страховиків, покращенню їх взаємодії з клієнтами в контексті забезпечення гарантій страхового захисту та збалансування інтересів усіх суб'єктів страхової діяльності.

Висновки. Резюмуючи зазначене вище, зауважимо, по-перше, що в сучасному світі розвинутий ринок страхування є передумовою фінансової та економічної стабільності, безпекового функціонування суб'єктів господарювання та розвитку міжнародних відносин, гарантією високого рівня якості життя та добробуту населення завдяки “забезпеченню гарантій надання надійного страхового захисту в суспільстві” [1, с. 49].

По-друге, трансформація ринків страхування відбувається із урахуванням нових реалій розвитку соціуму та змін, що ними

зумовлені. Це, зокрема, інтернаціоналізація світових та регіональних ринків, посилення міжнародної економічної інтеграції та глобальної фінансової нестабільності, суцільна цифровізація й технологічна трансформація, інтенсифікація нових ризиків і загроз. Основними викликами, які впливають на ефективність функціонування страхових компаній та ринків страхування, є: підвищена невизначеність, зумовлена геополітичними ризиками та макроекономічною нестабільністю; збитки великого масштабу; значні коливання валюти та низький розвиток ринків капіталу; суттєві зміни в податковій сфері, довікллі тощо. Як результат, інтенсивніше зростає страховий бізнес у тих країнах/ринках страхування, які розвиваються, через підвищений попит на страхові продукти й усвідомлення потреби в страховому захисті, формування середнього класу, економічне піднесення. Також доцільно відзначити високу концентрацію зібраних страхових премій у 20 провідних ринках страхування (більше 90% загального обсягу).

По-третє, посилення клієнтоорієнтованого підходу в страхових компаніях під час здійснення страхової діяльності передбачає необхідність розроблення та удосконалення існуючих бізнес-моделей їх функціонування. Як показує практика, трансформація страхового бізнес-середовища має відбуватися за умови вмілого застосування сучасних фінансових технологій, зокрема специфічних для страхового бізнесу, та поєднання гіперперсоналізації й клієнтоорієнтованих принципів. Реалізація інноваційних технологічних досягнень у страховій діяльності забезпечить страховим компаніям посилення інтересу клієнтів до придбання страхових продуктів та більш ефективне управління попитом на них, розширення їх присутності на ринках чи сегментах страхування, зміцнення конкурентних позицій на світовому страховому ринку, створить можливості для

добору чи збереження висококваліфікованих фахівців страхової справи.

Список використаних джерел

1. Кнейслер О., Спасів Н., Гузела І. Концептуальні засади державного регулювання страхового ринку. *Світ фінансів*. 2023. № 3. С. 49–63.
2. Кулина Г., Фаріон Я. Світовий ринок страхових послуг в умовах зміни парадигми глобального економічного розвитку. *Світ фінансів*. 2017. № 3. С. 48–59.
3. Aizpun Casanova F., Lanci L., Lechner R., Vanolli A., Xing L. *Sigma 3/2023 – World insurance. Stirred, and not shaken*. URL : <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2023-03.html>.
4. Evans S. *Hard market expected through 2024, as cat losses to exceed \$100bn: Swiss Re*. URL : <https://www.artemis.bm/news/hard-market-expected-through-2024-as-cat-losses-to-exceed-100bn-swiss-re/>.
5. Hersch K., Colaço J., Cnaan M. *2024 global insurance outlook: insurers evolving to address changing operating environment and precipitate even greater societal impact*. URL : <https://www2.deloitte.com/us/en/insights/industry/financial-services/financial-services-industry-outlooks/insurance-industry-outlook.html>.
6. Byerley S. *New funding for insurtech drops*. 2023. August. 4. URL : <https://www.insurancebusinessmag.com/asia/news/technology/new-funding-for-insurtech-drops-455199.aspx>.
7. Skryl V., Hlushko A. *Insurtech: new opportunities for the development of the insurance market*. *Економіка і регіон*. 2023. № 1. С. 144–151. URL : <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2877/2283>.
8. *Інвестиції у глобальний InsurTech сектор в 2023 році скорочуються*. *Insurance TOP*. 2023. № 3. С. 8–9.
9. *Прогноз зростання глобального ринку страхування на 2024-2025 роки*. URL : <https://sb-malakut.com.ua/%D0%BF%D1%80%D0%B>

[E%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D0%B7-%D0%B7%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D1%83/](https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2023-03.html)

10. GALLAGHER RE GLOBAL INSURTECH REPORT Q2 2023. AUGUST 2023. InsurTech Funding Life Cycle Q2: Early-Stage Acceleration. URL : <https://www.ajg.com/gallagher/-/media/files/gallagher/gallagher/global-insuretech-report-2023-q2-v2.pdf>.

11. Global insurance advertising market size, share & industry trends analysis report by product type, by advertising channels (television, email, sales calls and others), by application, by regional outlook and forecast, 2023–2030. URL : <https://www.kbvresearch.com/insurance-advertising-market/>.

12. Navigating the future of L&A: 6 insights from our “Data at the Core: Empowering Insurers” webinar. URL : <https://us.nttdata.com/en/blog/2023/august/navigating-the-future-of-landa>.

13. Sigma 6/2023 – risks on the rise as headwinds blow stronger. URL : <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2023-06-global-outlook.html>.

14. World insurance market developments in 5 charts. URL : <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2023-03/5-charts-world-insurance-2023.html>.

15. 2023 insurance outlook Global insurance industry at a crossroads to shaping long-term success. URL : <https://www2.deloitte.com/jp/en/pages/financial-services/articles/ins/2023-insurance-industry-outlook.html>.

References

1. Kneysler, O., Spasiv, N., Huzela, I. (2023). Kontseptualni zasady derzhavnogo rehuliuвання strakhovoho rynku [Conceptual principles of state regulation of the insurance market]. *Svit finansiv – World of Finance*, 3, 49–63 [in Ukrainian].

2. Kulyna, H., Farion, Ya. (2017). Svitovyi rynok strakhovykh posluh v umovakh zminy parady-

hmy hlobalnoho ekonomichnoho rozvytku [World market of insurance services in the conditions of change the paradigm of global economic development]. *Svit finansiv – World of Finance*, 3, 48–59 [in Ukrainian].

3. Aizpun Casanova, F., Lanci, L., Lechner, R., Vanolli, A., Xing, L. Sigma 3/2023 – World insurance. Stirred, and not shaken. Available at: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2023-03.html>.

4. Evans, S. Hard market expected through 2024, as cat losses to exceed \$100bn: Swiss Re. Available at: <https://www.artemis.bm/news/hard-market-expected-through-2024-as-cat-losses-to-exceed-100bn-swiss-re/>.

5. Hersch, K., Colaço, J. and Canaan, M. 2024 global insurance outlook Insurers evolving to address changing operating environment and precipitate even greater societal impact. Available at: <https://www2.deloitte.com/us/en/insights/industry/financial-services/financial-services-industry-outlooks/insurance-industry-outlook.html>.

6. Byerley S. New funding for insurtech drops. 2023. August, 4. Available at: <https://www.insurancebusinessmag.com/asia/news/technology/new-funding-for-insurtech-drops-455199.aspx>.

7. Skryl, V., Hlushko, A. (2023). Insurtech: new opportunities for the development of the insurance market. *Ekonomika i rehion – Economics and Region*, 1, 144–151. Available at: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2877/2283>.

8. Investytsii u hlobalnyi InsurTech sektor v 2023 rotsi skorochuiutsia [Investments in the global InsurTech sector in 2023]. *Insurance TOP – Insurance TOP*, 3, 8–9 [in Ukrainian].

9. Prohnoz zrostannia hlobalnoho rynku strakhuvannia na 2024-2025 roky [Global insurance market growth forecast for 2024-2025]. Available at: <https://sb-malakut.com.ua/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D0%B7-%D0%B7%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB>

[D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D1%83/](https://www.ajg.com/gallagherre/-/media/files/gallagher/gallagherre/global-insuretech-report-2023-q2-v2.pdf)

10. GALLAGHER RE GLOBAL INSURTECH REPORT Q2 2023. AUGUST 2023. InsurTech Funding Life Cycle Q2: Early-Stage Acceleration. Available at: <https://www.ajg.com/gallagherre/-/media/files/gallagher/gallagherre/global-insuretech-report-2023-q2-v2.pdf>.

11. Global insurance advertising market size, share & industry trends analysis report by product type, by advertising channels (television, email, sales calls and others), by application, by regional outlook and forecast, 2023–2030. Available at: <https://www.kbvresearch.com/insurance-advertising-market/>.

12. Navigating the future of L&A: 6 insights from our “Data at the Core: Empowering Insurers” webinar. Available at: <https://us.nttdata.com/en/blog/2023/august/navigating-the-future-of-landa>.

13. Sigma 6/2023 – risks on the rise as headwinds blow stronger. Available at: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2023-06-global-outlook.html>.

14. World insurance market developments in 5 charts. Available at: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2023-03/5-charts-wold-insurance-2023.html>.

15. 2023 insurance outlook Global insurance industry at a crossroads to shaping long-term success. Available at: <https://www2.deloitte.com/jp/en/pages/financial-services/articles/ins/2023-insurance-industry-outlook.html>.